

Název díla	SOUTĚŽ STAVBA ROKU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2020 ČESTNÉ UZNÁNÍ REVITALIZACE BUDOVY MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH HRADEC KRÁLOVÉ	Období výstavby	květen 2018 – duben 2019
Základní údaje o přípravě a zhotovování díla		Cena (mil. Kč)	
Příhlašovatel	Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.		
Projektant	Ateliér Masák & Partner, s.r.o.		
Zhotovitel	Společnost GEMA ART + Chládek a Tintěra – muzeum východních Čech GEMA ART GROUP a.s., (vedoucí společník) Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., K Vápence 2677, 530 02 Pardubice, Zelené Předměstí (společník)		
Investor	Statutární město Hradec Králové		
Období realizace	květen 2018 – duben 2019		
Datum kolaudace	18. 7. 2019		

Revitalizace secesního objektu Muzea východních Čech zahrnovala obnovu vnější fasády z lícových cihel, opravu a nátěry dřevěných oken, kompletní výmalbu vnitřních prostor a další práce, které vrátily objekt do původního stavu dle dochované dokumentace. V globálním náhledu zásah řešil konzervaci stávajícího stavu objektu a navrácení jeho částí do podoby, ve které ho před zhruba sto lety navrhl architekt Jan Kotěra.

V předpolí objektu byla kompletně rozebrána kašna včetně tělesa fontány a technologie. Kamenné zdi byly společně s kašnou a fontánou v ateliéru pod dozorem

restaurátora a pracovníků NPÚ kompletně očištěny a navráceny zpět do původní polohy. V průčelí budovy pracoval restaurátor na obnově sedmimetrových soch z keramických glazovaných tvarovek. Zároveň byla zajištěna statika trúnů, na kterých jsou usazeny sochy.

V interiéru budovy proběhla renovace všech maleb. Velká pozornost byla soustředěna na restaurování výmalby sádrových omítek opatřených reliéfní výzdobou. Obnoveny byly také vitráže, které zdobí výplně oken ve druhém a třetím nadzemním podlaží.

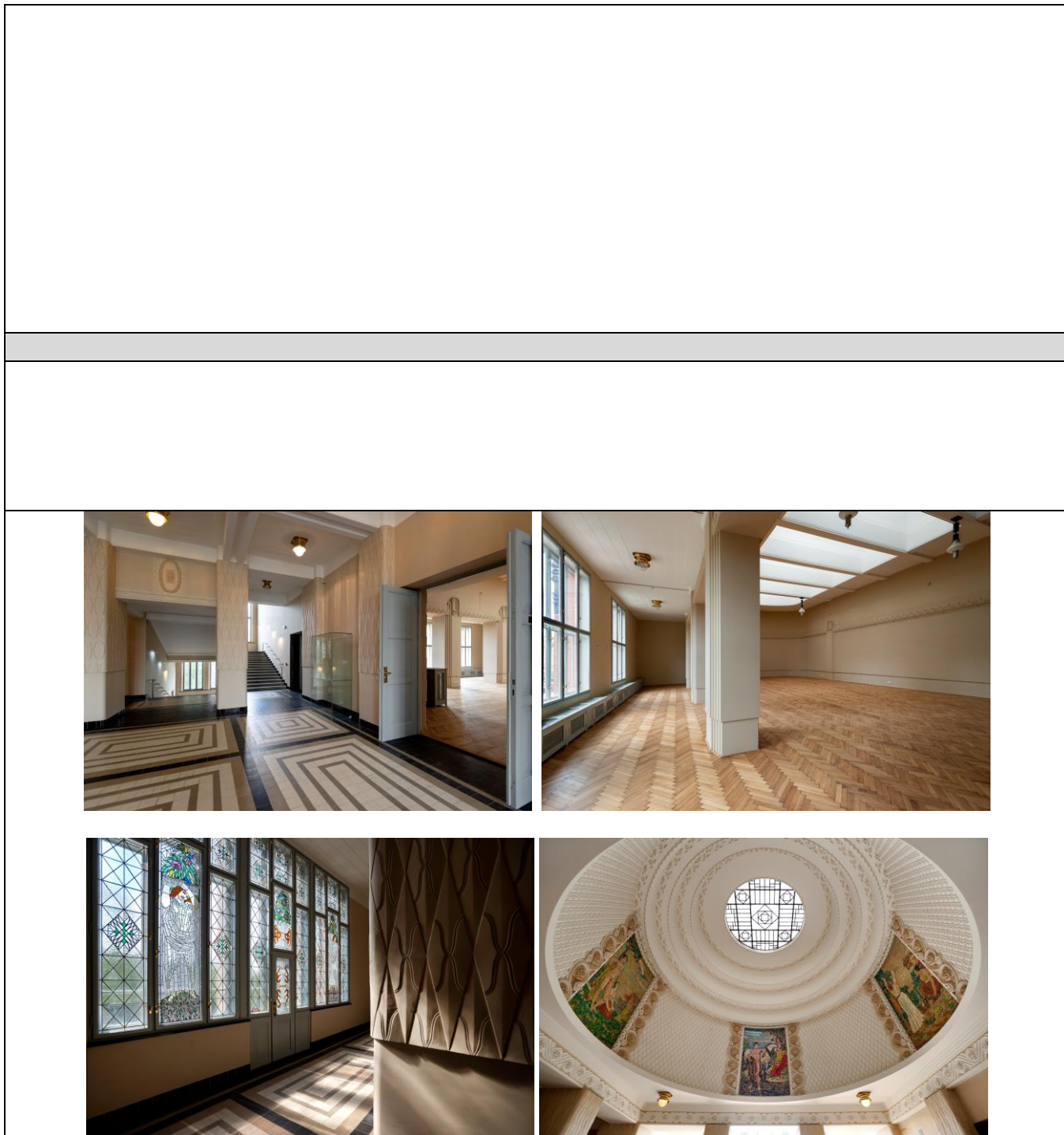
Nově se v podzemním podlaží upravil prostor pro rozšíření stávající expozice. Byla kompletně přesunuta výměňková stanice, která uvolnila prostor pro zázemí a skladování. Pro návštěvníky muzea je nově otevřen i prohlídkový okruh zahrnující návštěvu střechy pátého podlaží, kde je vybudována vyhlídková terasa.

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

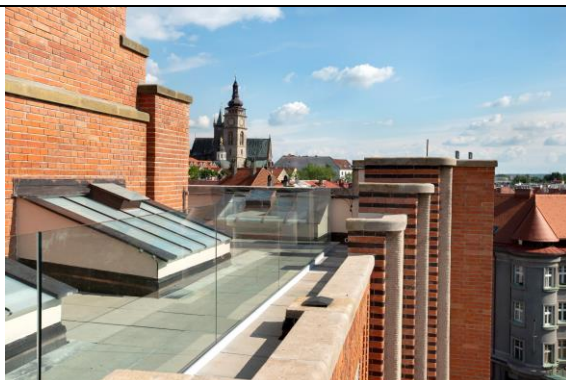
Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 2

„Revitalizace budovy muzea východních Čech“

Projektant:

Ateliér Masák & Partner, s.r.o.
Roosveltova 39/575, 160 00 Praha 6 – Bubeneč

Kontaktní osoba: Ing. arch. Jakub Masák

Zhotovitel:

„Společnost GEMA ART + Chládek a Tintěra - muzeum východních Čech“

GEMA ART GROUP a.s. („Vedoucí společník“)

Haštalská 760/27, 110 00 Praha 1

Mgr. Barbora Klimšová, statutární ředitelka

Chládek a Tintěra, Pardubice a.s. („společník“)

K Vápence 2677, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice

Ing. Martin Kvirenc, předseda představenstva

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 3

Kontaktní osoba: Ing. Miluše Špinlerová

Investor:

Statutární město Hradec Králové
Československé armády 408/51, 50003 Hradec Králové

Kontaktní osoba: Jana Sedlářová, referent - investiční technik

Uživatel:

Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Eliščino nábřeží 465, 500 03 Hradec Králové 3

doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.

Revitalizace budovy muzea východních Čech

PŮVODNÍ STAV

Budova Muzea Východních Čech v Hradci Králové byla postavena v letech 1909-1912 dle návrhu architekta Jana Kotěry v secesním stylu. Kotěra zde uplatnil asymetrickou dispozici, tzn. že půdorys budovy založil na schématu latinského kříže, přičemž pravé (jižní) křídlo s přednáškovým sálem oproti ose severního křídla o několik metrů posunul.

V suterénu byly navrženy dílny, místnosti pro technologické sbírky, šatny a umývárny, skladiště, kotelna, byt domovníka, lapidárium a dílenský dvůr, v přízemí velká čítárna s 62 místy u stolů, knihovna, ředitelna), vestibul, šatna a velký přednáškový sál amfiteatrálně upravený s 200 sedadly, galerií a místností pro přednášejícího. První patro bylo určeno pro sbírky uměleckého průmyslu a pro velký výstavní sál s vrchním osvětlením, prostupující do 2. patra. Ve druhém patře se výstavní prostor rozděloval podle návrhu na prehistorii a exponáty historického muzea. V obou patrech byly navrženy ještě místnosti pro kustody a skladiště. Do třetího patra projektant umístil fotografický ateliér s horním osvětlením, temnou komoru, několik laboratoří a konzervační sál. Na obou postranních plochých střechách navrhl architekt prostorné terasy, které ale v současné době neslouží návštěvníkům muzea.

Stavba byla provedena v režném zdivu z lisovaných, částečně glazovaných cihel, význačné architektonické detaily fasády, zejména plastická výzdoba, byly realizovány v omítce nebo jiných materiálech.

Další úpravy pokračovaly po I. světové válce. V lednu 1924 byl na schodišti do druhého patra instalován světelný stojan, který byl podle návrhu Jana Kotěry zhotoven v dílnách mistrovské školy zámečnické hradeckou průmyslovou školou, v létě 1931 ozdobil kopuli ve druhém patře čtyři mozaiky, které realizoval malíř Josef Novák ve spolupráci se Sklářským ústavem v Hradci Králové podle pastelových kreseb Jana Preislera.

Celkový projekt byl dokončen v červnu 1934 instalací velké fontány před budovou muzea, která je opět společným dílem státních průmyslových škol. Autorem návrhu byl rovněž Jan Kotěra, který navrhl i většinu vnitřního zařízení, včetně čítárny a přednáškového sálu. Od roku 1995 je objekt

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

národní kulturní památkou. Budova prošla v letech 1999-2002 rozsáhlou vnitřní rekonstrukcí, dále byla rekonstruována v r. 2011.

NAVRHOVANÝ STAV

Fasáda a terasa

Provedena byla sanace celé fasády, a to ve formě jejího kompletního očištění včetně kamenných říms, keramických ozdobných prvků a lokální výměny poškozených lícových a glazovaných cihel, poškozené spárování bylo také obnoveno.

Červený nátěr lícového zdiva na bázi fermeže z 90.let 20.století byl odstraněn následujícím způsobem:

jako nejvhodnější se osvědčilo abrazivní čištění pískem frakce 2mm. Jedná se o nízkotlakou technologii čištění, která je šetrná k čištěnému povrchu, ale zároveň zcela odstraní nátěr. Tato technologie nemění texturu lícového zdiva. Čištění bylo prováděno pomocí stroje torbo, který eliminuje prašnost o 95%. Díky tomu jej lze použít bez zvláštních požadavků na pomocné konstrukce zabraňující úletu prachu.

- na očištěné lícové zdivo bude nanesen bezbarvý hydrofobizační nátěr

Lokální výměna lícovek byla provedena následujícím postupem:

- výměna nevyhovujících lícovek (lehčené cihly, cihly mimo formát, maltové repliky, obkladové pásy, poškození více než z 1/3)
- lehce poškozené cihly tmeleny a patinovány
- provedení tmelení pouze na vlhký povrch
- zajištění maximální podobnosti restaurátorské hmoty s povrchem

Omítka fasády nad hlavním vstupem byla obnovena následujícím postupem:

- odstranění zbytků starých nátěrů – mechanicky
- chemické čištění povrchu alkalickými čističi (BPS 7103)
- zpevnění podkladu minerálním zpevňovačem - pouze degradovaná místa (KEIM Fixativ).
- lokální opravy
- barevné sjednocení (lazurní případně krycí barva)
- hydrofobizace – pouze v případě lazury

Vzhledem ke stavu kamenných prvků pod odkrytí olověným oplechování bylo rozhodnuto o plném ponechání kamenných říms s následujícím ošetřením:

- odstraněno olověné oplechování
- očištění pískovcových kvádrů
- lokální tmelení a hydrofobizace celé římsy hydrofobizací na silan – siloxanové bázi.
- kontrola a oprava spárování kamene
- na vodorovných plochách bude aplikovaná minerální stěrková izolace ve dvou vrstvách.
- v místě dilatací budou vloženy pružné dilatační pásy do první izolace.

Na základě průzkumu římsy z lešení bylo objeveno, že spodní část římsy vykazuje známky poškození a bylo jí potřeba sanovat. Trhliny v římsě byly proškrábnuty a vyplněny trvale pružným

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 5

tmelem. Následně byla provedena patinace do odstínu RAL 7023.

Část venkovních překladů byla v 90. letech 20. století druhotně natřena červenou barvou na základě fermeže, obdobně jako fasáda. Druhá polovina překladů nebyla natřena ničím. Na základě odstraňování fermežové barvy z lícových cihel bylo dohodnuto nátěry překladů sladit. Venkovní kovové překlady byly tedy barevně sladěny do odstínu RAL 8014.

Nově zpřístupněná střešní terasa m. 503 byla s ohledem na bezpečnost osob proti pádu ohraničena zábradlím, které je s výjimkou kovového zábradlí v SV části provedeno pro minimalizaci zásahů do architektury objektu jako prosklené. Kupole v 5NP byla nově osazena po celém obvodu dřevěnou prkennou podlahou šíře 250 – 300 mm.

Na terase u kopule byl zmenšen revizní otvor do komínu (adekvátně tomu i krycí dvířka). Otvor je pouze v místě štukové omítky na atikách. Část nad otvorem byla vyzděna.

Interiér objektu

V rámci architektonického řešení došlo v úpravě barevného řešení nátěrů otvorových výplní a dalších truhlářských výrobků (okna, dveře, kryty otopných těles) a zámečnických konstrukcí. Stávající šedozelený odstín byl v rámci stavebně historického průzkumu identifikován jako nepůvodní, pro potvrzení této domněnky byl proveden doplňující průzkum barevnosti povrchů. Na základě průzkumu bylo rozhodnuto, že provedení barevných nátěrů otvorových výplní a zámečnických prvků bude v barvě světle šedé. U otvorových výplní byl také řešen jejich stavebně technický stav, nutnost repase částí prvků, oplechování, kování, řešení připojovacích spár.

V místnosti č. 021 byla dočasně odstraněna technologie výměňkové stanice, provedeny veškeré sanační úpravy a technologie byla posléze vrácena na původní místo a znovu zapojena pro využití. V rámci sanačních úprav byly odstraněny některé nepůvodní stavební konstrukce, jako vnější přístupové schodiště včetně samotných dveří, ŽB opěrná stěna, novodobé úpravy anglických dvorků a stávající podlaha. Byla znovuobnovena funkce anglických dvorků a proveden systém na odvětrání suterénních zdí, a to dle podkladu historické dokumentace. Nový přístup do místnosti byl proveden uvnitř muzea nově vytvořeným otvorem do dělicí konstrukce a kovovým schodištěm, podlaha byla nově provedena jako cihelná dlažba uložená do maltového lože.

V suterénu 1PP - m. 001 byl vytvořen nový expoziční prostor, byla zde řešena sanační injektáží do zdiva, vytvořeny sádkartonové podhledy pro zakrytí existujících i nových rozvodů instalací, řešeny nové rozvody elektroinstalace, vzduchotechniky včetně nezbytných stavebních úprav pro tyto rozvody.

Stávající sanační omítky byly odstraněny a nahrazeny novými, zvýšenou vlhkost konstrukcí (pravděpodobně vlivem zatékání do konstrukcí ve vyšších partiích objektu a pronikání zemní vlhkosti) v tomto místě nebylo možné pomocí standardních památkových metod dlouhodobě vyřešit a je nutná častější údržba těchto povrchových vrstev. Na základě technických možností bylo provedeno následující:

- instalace odporových vyhřívacích tyčí
- provedení svislé izolace pomocí síťové injektáže na rub zdiva
- pro izolaci byla provedena polyuretanová pryskyřice
- v úrovni podlah u paty kleneb bude provedena vodorovná izolace.

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 6

Po odvozu mobiliáře z prostor uloženého na parketových podlahách bylo v některých místnostech (125-129, 202 a 203) objeveno značné poškození krytiny. Vlysové parketové podlahy byly renovovány:

- poškozené parkety vyměněny
- broušení k lištám a skříním
- lokální osazení atypických lišt
- lokální podlepení uvolněných parket
- napuštění olejem

Kašna a předpolí

V rámci předpolí objektu došlo k architektonickým úpravám kašny (restaurátorský zásah) a zábradelní zdi za kašnou. Došlo k odstranění nepůvodní konstrukce-vyzdívky z dutých cihel a znovu vyzdění z cihel plných. Vzhledem k tomu, že po odstranění betonové mazaniny, imitující cihelné dno, bylo zjištěno, že základová deska vykazuje lokální degradaci a praskliny v celé mocnosti ŽB desky (to lokálně provedené sondy neodhalili) bylo rozhodnuto o kompletním odstranění ŽB desky a nahrazení novou 6B deskou tl. 200 mm. Dle původní fotodokumentace a historické dokumentace byl navržen spároveň této vyzdívky včetně střední šachovnicové výplně.

Stávající nevyhovující technologické vybavení kašny bylo modernizováno, stejně jako stávající nádrž, která byla nahrazena za nádrž novou.

Kamenná zábradelní zeď byla rozebrána, byl zkontrolován její základ a dle popsané sanace opraven.

Ze statického posouzení podkladních vrstev komunikace bylo zjištěno, že při opravě uložení obrubníků dle původního návrhu by došlo v části komunikace vytvoření protispádů a komunikaci by nebylo možné efektivně odvodnit. Nově tedy byla sejmuta žulová dlažba v celé výměře komunikace a odebráno kompletně celé pískové lože. Dále byl proveden prohlubující výkop s novou odpovídající skladbou komunikace (zhutněný podsyp ze štěrku + cementová stabilizace + pískového lože). Žulové kostky pak byly nově vydlážděny.

Restaurátorské práce

V rámci revitalizace budovy muzea byly restaurovány alegorické sochy Historie a Průmyslu. Povrch keramických částí byl výrazně rozrušen četnými trhlinami způsobenými povětrnostními vlivy. V důsledku zvlhčení vnitřních partií cihelného jádra obou soch docházelo vlivem mrazu k objemovým změnám, které způsobovaly destrukce glazovaného keramického povrchu. Povrch obou soch byl očištěn, spárování bylo odstraněno. Uvolněné keramické části byly demontovány, vnitřní partie vyčištěny a části znovu osazeny zpět. Chybějící partie byly doplněny tmely na bázi epoxidů dle výtvarného rukopisu autora. Spáry byly vyplněny minerální trvale pružnou maltou, tak aby vyrovnávala teplotní roztažnost keramických dílů. Obdobně byly restaurovány keramické zdobné prvky na fasádě. Trůny, na nichž jsou sochy usazeny, byly rovněž opraveny. Trůny jsou uvnitř duté a po obvodu zděné na plnou cihlu. S ohledem na odhadnuté zatížení, stáří konstrukce a prvky degradace byly do konstrukce vloženy ztužující prvky, ocelové nosníky s průřezem IPN 130 a IPN 200. Socha bronzového muže, která je svírána dlaní sochy průmyslu byla demontována,

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 7

konzervována a znovu osazena. Kašna - fontána sestává ze dvou základních prvků - kamenného soklu sestaveného z kvádrů ze sliveneckého mramoru a kovové části tvořené středovými dřívky a dvěma mísami nyla rozebrána, odvezena do ateliéru k restaurování a znovu osazena. Na povrchu nápisu museum na průčelí památky bylo provedeno nové zlacení. V interiéru byly restaurovány vitráže, mozaiky a malby na sádrových omítkách.

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 8